

PIK ZALOZHENIA 1893.
"СВОБОДА"
 ("LIBERTY")
 ВИХОДИТЬ ТРИ РАЗИ НА ТИЖДЕНЬ.
 Вікторія, Четвер: і субота.
 ПИШЕ
 "УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 Всі акції, акції-франки і інші гроші повер-
 нати на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"СВОБОДА"
 ("LIBERTY")
 the Ukrainian Newspaper
 published three times a week
 Tuesday, Thursday and Saturday,
 by Ukrainian National Association
 at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 The best advertising medium.
 Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 22-го лютого 1917. Ч. 22. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, February 22, 1917. No. 22.

СТАНОВИЩЕ АВСТРІЇ ЩЕ НЕВІЯСНЕ.

ПОЛОЖЕНЄ АНГЛІЇ СТАЄ ЧЕРЕЗ ВЕЛИКУ ВТРАТУ КОРАБЛІВ ШОРАЗ БІЛЬШЕ КРИТИЧНЕ.

В однім дні одна підводна лодка затопила кораблів на 35.000 тон.

НІМЦІ ОЦІНЮЮТЬ ВТРАТИ ВІД ПОЧАТКУ БЛОКАДИ НА 500.000 ТОН.

НА МОРИ:

ДОТЕПЕРІШНІ ВТРАТИ ПІДЧАС БЛОКАДИ ОЦІНЮЮТЬ НА 500.000 ТОН.

НЬО-ЙОРК, Н. Й. 19. лютого. — Вісти з Лондону і з Берліна щодо дотеперішніх успіхів німецької блокади є постійно розбіжні.

Після англійських звітів жертвою німецьких лодок впало 125 кораблів на 258.000 тон.

На основі звітів німецької адміраліції втрати в кораблях є далено більші ніж се виказують звіти англійські. Від початку блокади до 19-го лютого оцінюють втрати в кораблях на 500.000 тон.

Вже до дня 15. лютого виказували німецькі звіти втрати на 150.000 тон більше ніж звіти англійські. Також німецький звіт з 15. лютого виказує 20.000 тон більше ніж англійський. Німецький звіт виказує поперх 35.000 тон, затоплених лише одною лодкою, англійський виказує тогожесмого дня лише 15.000 тон.

Причиною незгодиности пояснюють тутешні корабельні товариства тим, що англійські звіти подають втрати тільки кораблів, які є забезпечені в американських товариствах аскураційними, або котрі повинні слугувати між Америкою й Європою. Англійські звіти подають дотепер лише кілька кораблів, які затоплено на Середземнім морі, хоч підводні лодки ведуть на Середземнім морі дуже оживлену діяльність.

ДНЯ 15. ЛЮТОГО ОДНА ПІДВОДНА ЛОДКА ЗАТОПИЛА КОРАБЛІВ НА ПОВЕРХ 35.000 ТОН.

БЕРЛІН, 19. лютого. — Урядовий звіт подає, що дня 15. лютого одна німецька лодка затопила кораблів на 35.000 тон.

Між затопленими кораблями знаходять ся оті:
 "Англійський корабель "Гравіна", 1.140 тон, з набором воєн; італійський корабель "Марія", 1.080 тон, з набором воєн; для Лондону; шведський корабель "Гуго Гамільтон", 2.560 тон, з набором салітри; один 4.500-тоновий корабель з воєнними

ВІД ПОЧАТКУ БЛОКАДИ ЗАТОПЛЕНО 130 КОРАБЛІВ НА 272.000 ТОН.

Після англійських звітів втрати від початку блокади до нині представляють ся, як слідує:

| | |
|---------------------|-----------------------------|
| В 19-тї дні блокади | 122 кораблі на 257.861 тон. |
| В 20-тї дні блокади | 4 кораблі на 12.425 тон. |
| В 20-тї дні блокади | 4 кораблі на 1.729 тон. |

Разом затоплено 130 кораблів на 272.000 тон.

В 19-ТІМ ДНІ БЛОКАДИ ЗАТОПЛЕНО 4 КОРАБЛІ НА 12.425 ТОН.

ЛОНДОН, 19. лютого. — Після звіту англійської адміраліції німецькі лодки затопили оті кораблі:
 "Оменг", 4.339 тон, англійський;
 "Мар", 3.903 тон, англійський;
 "Айоло", 1.46 тон, англійський;
 "Мар Адриатіко", 2.410 тон, еспанський;
 "Дальматія", 1.773 тон, норвезький.
 Разом 4 кораблі на 12.425 тон.

В 20-ТІМ ДНІ БЛОКАДИ ЗАТОПЛЕНО 4 КОРАБЛІ НА 1.729 ТОН.

ЛОНДОН, 20. лютого. — Після доповіді англійської адміраліції жертвою упали оті кораблі:
 "Дабетт", 1.327 тон, норвезький;
 "Негрон", 199 тон, англійський;
 "Мейола", 146 тон, англійський;
 "Дороти", 57 тон, англійський.
 Разом 4 кораблі на 1.729 тон.

АНГЛІЯ ПРИЗНАЮТЬ УСПІХИ ПІДВОДНИХ ЛОДОК.

БЕРЛІН, 20. лютого. — Дотеперішні урядові звіти про операції підводних лодок викликали в Німеччині велике одушевленне і ентузіазм надією, що Англія вже в кількох місяцях буде атомана. Загально оцінюють, що дії отіх втрати в затоплених кораблях є три рази більші ніж се виказують вісти з Лондону.

Що акція підводних лодок є швидко успішно, то про се свідчать також слова англійських капітанів, яких лодки вважали в полон. Один з них заявив: "Ніколи акція підводних лодок в такій мірі була далше тривати, до положення Англії вже в коротім часі буде критичне".
 Інший знов капітан сказав: "Я задоволений, що остаточно маю спокій. Коли би мого корабля були не затопили,

то я й так більше не був би пустив ся в дорогу. Через останні три дні і ночі до Австралії; останні три дні і ночі я стою без перестану на містку юр-юмандана, щоби берегти корабель від нападів підводної лодки. Такого напруження ніхто через довший час не видержить".

Англійський адмірал, лорд Бересфорд, як се доповідь лондонська часопись "Івнінг Пост", зложив отсю залуку:

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

З ПРИЧИНИ СНІГІВ І МІРОЗІВ ЛИШЕ ПОМЕНШІ БОТ.

БЕРЛІН, 20. лютого. — Німецький урядовий рапорт звучить:

"АРМІЯ КН. ЛЕОПОЛЬДА: На сім фронті російська армія є в деяких місцях більше чинна ніж звичайно, а передівим в околиці озера Дресвяти і над Нарвакою.

"АРМІЯ АРХ. ІОСИФА: В Карпатх поміно сніжної бурі наші війська взяли приступом укріплене становище Москалів в околиці гори Сморчух. Російські окопи вимажено у возух. Залогу взято в полон.
 "На північ від долини Сянкі наші війська відбили протинапад Москалів і посунули ся далше наперед.

"АРМІЯ МАКЕНЗЕНА: Коло Раудешті (в північний схід від Фокшан) союзні війська взяли приступом російські становища над Серетом і повернули назад з 11 полоненими і кількома машинними крисами".

ПРО ЗНИЩЕННЯ РОСІЙСЬКИХ ПІДЗЕМНИХ МІН КОЛО ЗБОРОВА.

БЕРЛІН, 19. лютого. — З головної німецької квартири в Галичині доповідь:
 "Зусилля Москалів, щоби підмінувати становища наших військ в околиці Зборова (в Галичині) удареном завдяки хороброті наших добровольців.

Ціллю нашого наступу було взяти приступом російські окопи і вивушати входи до підземних хідників. До переведення сего наступу оголошено ся добровольці.
 "Дня 14. лютого по півторогодинним бомбардуванню віддали добровольцями зробили напад і в боротьбі на багнеті зловушили перший і другий ряд російських окопів на просторі 600 метрів. Всіх Москалів, які становили залогу в перших ококах, взято в полон.

"Піоніри, які слідували за нашими добровольцями, вважили ся сечас до дня. В збитих ококах віднядено 5 складів до підземних хідників. Один з них був на 100 метрів довгий і вже виповнений вибуховими матеріялами. Прочі оті були по 25 метрів довгі. Праця коло знищення хідників тривала 5 годин. Через цілий сей час добровольці держали ся хорбро в другій лінії збудовних окопів, відібраючи напад російських військ. Вечером повернули на свої становища, ведучи 5 російських офіцерів і 295 солдатів".

ПІДЧАС ЕКСПЛОЗІВ В АРХАНГЕЛЬСКУ БУЛО 1.500 УБИТИХ, А 3.000 РАНИЕНИХ.

БЕРЛІН, 20. лютого. — Данські кулі, які прибули з Петербурга, подають більш вісти про втрати в людях і шкоди, спричинені експлозією в російській пристані Архангелську.
 Підчас експлозії згинуло 1.500 людей, а 3.000 людей було раниених. Жертвою впала жодна особа, яка находила

"Треба боати ся, що англійський наряд не пізнає величини небезпеки, грозячої з сторони підводних лодок. Треба лише взяти під розвагу число затоплених кораблів і сильність затоплених тоннажів пізнати велику шкоду, яку ми вие потерпіли. Без торговельних кораблів довіз є неможливі, а тимчасом число торговельних кораблів з кожним днем зменьшаєт ся".

ся у віддалено трох птах частий милі від місця вибуху.

Шкоди подуть на поверх 25 мільонів доларів.

НАСЕЛЕНЄ МОСКВИ ТЕРПИТЬ ГОЛОД.

ПЕТРОГРАД, 19. лютого. — Москва грозить цілковитий брак поживи. Президент Москви відіхав до Петербурга, щоби з президентом кабинету, Голиціном, обговорити справу ратунової акції.

Справа виживлення мешканців Москви є незвичайно поважна. Тисячі осіб є приневолени користати з безплатних порцій поживи, яку розділяє правительство.

Справа поживи в Росії буде одною із головних точок, які прийдуть на денний порядок найблизшого засідання думи.

ДЛЯ "УЛОБЛЕНИХ ЖИВІВ".

ПЕТРОГРАД, 19. лютого. — Міністер для внутрішніх справ. Протопопов, виготовив законопроект, якого приняття дасть Жлдам більшу свободу на полі торговлі і промислу. Жиди одержали би на підставі сего нового закона необмежене право займати ся торговлею і промислом. Жиди мали би дозвіл заключувати умови на будову залізниць і оснующати акційні товариства.

Часопись "Русская Воля" доносить, що президент Голицін згодив ся швидко на сей законопроект.

ГЕНЕРАЛ ЛЮДЕНДОРФ І ЙОГО ЗНАЧЕНЄ.

ЖЕНЕВА, 17. лютого. — Американський кореспондент, який повернувся з Німеччини, вважають генерала Людендорфа одним із перших мужів, які одержували цсаря Вільгельма, а в руках котрих опочиває ціла доля Німеччини.

Генерал Людендорф, заступник Гітленбург, шефа голубного німецького штабу, виправує всі воєні пляни. Гітленбург перевозить їх в життя.

Особа ген. Людендорфа є всюдї замітна, і то не лише у веденю армії центральної держав, але й у всіх галузях економічного і суспільного життя в Німеччині. Він нітики військової контролю, правильної організації, розділу средств поживи, мобілізація і навіть заграничної поживи, — всі воєні є піддані під теперішню пору військовим вимогам — сходять ся до палати князя Плес в Шлезіа, в головній квартирі німецького війська, де відбуває наради ген. Людендорф з Гітленбургом.
 Коли розходять ся о чисто військову справу тоді найважчим і рішучим чинником є сам Гітленбург. Але при інших важких справах, як приміром творення

військової армії, переміна цілого промислу для воєнних цілей, переселення бельгійських робітників до Німеччини, управління поділу средств поживи, а вкінці проголошенню нової блокади і безоглядїа боротьби на морі, — в тих справах рішав ген. Людендорф.

Сей спосібний штабовий офіцер перебував на початку війни, в серпні 1914 р., в Бельгії. Коли тодішній головний командир німецьких військ на сході, ген. Прітвіц, уступаючи перед Москалями опорожнився Східні Пруси, ген. Людендорф окременим полком відіхав в ночі зі західного фронту до Гановру, відки враз з Гітленбургом удали ся до Прус, абі ратувати положене на сході. Оба сприяли своєю задачу як сїд.

Коли Гітленбург обняв становище найважчого командита німецької армії, іменуваня він Людендорф своїм першим заступником. Людендорф є правую рукою Гітленбурга.

В АВСТРІЇ:

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДОМАГАЮТЬ СЯ ВІД АВСТРІЇ АСНОГО СТАНОВИЩА.

ЛОНДОН, 20. лютого. — З Амстердаму доносить, що американський амбасадор у Відні вручив австро-угорському міністрові для заграничних справ ноту, в якій американське правительство домагаєт ся асного і остаточного означення свого становища в огляду на проголошеню блокади при помочи підводних лодок. Австро-угорське правительство має ясно заявити, чи думас одержувати давніше зроблені обітницї, чи думас їх змінити або відкликати.

З Ціриху (Швайцарія) доносить: Австрійський цсар прийняв на довший авдичий гр. Черніна, міністра для заграничних справ, який передатим відбув нараду з американським послом.

Політисичні кількох днів вказують на те, що Австро-Угорщина робить старана, абі не допустити до арваня діаломатичних зносин зі Злученими Державами.

ПОБОЮЮТЬ СЯ, ЩО ВІЙНА З НІМЕЧЧИНОЮ ПРИНЕСЕ ШКОДУ АЛІАНТАМ.

ВАШІНГТОН, 20. лютого. — В урядових кругах говорять ся, що на случай війни з Німеччиною або воєнного стану Злучені Держави будуть приношені роботи воєні приготування і організувати армію, та флоту на велику шкалу, через що вивіз амуніції, оруна і інших матеріялів буде мусів бути здержаний.

Се вийшло би лише на користь Німеччині. Воєні приготування Злучених Держав спричинили би нагромадженне великих засобів воєнних матеріялів в сім краю, що не могло би принести шкоди Німеччині, як довго не було би в пляні висилати до західної Європи військ. Воєнна флотя американська ледви чи мала би нагоду звести боротьбу з флотом німецькою.
 Тому військові власти, які виводять звєд тепер, точі і робили пляни на случай війни з Німеччиною, будуть старати ся повести справу так, абі аліантні не поубоважати тих воєнних матеріялів, які Злучені Держави їм доставляли.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1919. JOSEPH STEKWEICZ, editor 83 Grand Street, Jersey City, N. J. ANDREW SAWKA, manager 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Subscription rates: United States \$2.50 per year, 13c per month; Foreign \$4.00 per year, 33c per month.

Advertising rates: 5c per line per week; 10c per line per month; 25c per line per quarter.

Address: 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

For all orders a check or money order is preferred.

For all orders a check or money order is preferred.

Уродини Вашингтона.

Американська суспільність святкує свій свято народне свято: уродини Вашингтона — героя американської незалежності і, батька своєї вітчизни.

Джордж Вашингтон родився в Брік-лесс Крік, повіту Вестморленд, штату Вірджинія, дня 22. лютого 1732 року.

Він був вступом до Америки в 1687 р. вимергнував з Англії до Америки і поселився у Вірджині, де зі своїм братом Лоренсом побудував великий плантатіон над рікою Патомак.

Кольоний в цілі визволення аїнд англійської кормиги. Дні Вашингтона зачалися як дуже тяжкі часи. Він став командантом армії, у якій не було ніякого ладу і майже відсутності карності.

Колі англійської кольоний в Америці виробили собі незалежність, то кожний Американець знав, що це сталося завдяки незриваному Вашингтону.

Відомо про те, що Вашингтон був вбитий в 1790 році. Він помер в 1799 році.

Дорожня змагають ся.

Справа виживає доходить до великих містак Злучених Держав до крилоного стану. Жертвою змагають ся дорожні надути в першій мій убожшій веретині суспільності.

Події останних днів предсказують, що голодова нужда з кожним днем пошуче більша. Ціни серед покори з кожним днем зростають.

Від року ціни за деякі голійні средства покори підвирили ся, а деякі навіть зросли в п'ятеро.

Міські влади в Нью Йорку заповідають, що на случай посягного стану в Злучених Державах ціни піднесуть ся знова о 50%.

Вже в першій минувшого року поклякати чинили звертали увагу до тяжких американських властей на обставину, що постійний вийсв средств покори

зави спричинити в короткій часі недовольства деяких голійних средств покори, а вслід за тим голодову нужду.

Торговельні круги подують яко причину змагаючих ся ціни діе обставин: шораз менші засоби средств покори і надмір грошній.

Тисячі возів з покорию задержано в дорозі. Але їх задержано не тому, що по містак є надмір засобів покори, а тому, що не можуть їх задувати на кораблі і вислати за границю.

Ціни йдуть в гору, бо воюють держави без ніякого торгу п'язать таку ціну, яку спекуланти зажадують.

Грозача небезпека голоду проиває ся вже в заворушенях, які мали місце в останніх днях в Нью Йорку і інших більших містак Злучених Держав.

Вже від довгого часу підносили ся голоси, щоби американська правительств видало заборону вивозу средств покори за границю.

Тисячі возів з покорию задержано в дорозі. Але їх задержано не тому, що по містак є надмір засобів покори, а тому, що не можуть їх задувати на кораблі і вислати за границю.

Таємні убийства в російській армії.

(Написав Борис Князев).

Дня 19. мая 1915 р. замордовано князя Константина Міхронського, команданта ковельско-гродненської дивізії.

Але в тиждень пізніше знайдено також убитого Віктора Шігорина, команданта 4-тої батерії з 27-мої дивізії артилерії.

Заряджено строгі слідство і підозрілих замордовано жовітрів поставлено перед воєнний суд.

Дотепер нема нічого певного про справу, бо остра цензура не пропускає про се ні слова до відомо записи. Навіть писані наведені події вишляти на дещо езвільно доперва тоді, коли принцип, які до сего довели, дійшли до відомо запису.

Колі інтегровані люди в Росії покли більше розглядати життя замордованих командантів і коли покли брахати під розвагу факт, що воєнний суд в Росії видав більше засудів ніж воєнний суди у всіх воюючих державах разом, то не треба було далеко шукати за основними причинами повоненних убийств.

Князь Константин Міхронський через пільні час свого начальства в війні не був на добрий стоні зі своїми нижшими офіцерами і салдатами. Він все старав ся у великій тайні задержати місце свого перебування, далеко позаду своїх війск, аби себе достаточо захищати.

забезпечити. Місцевість, в якій він перебував, мусіла понести пераз дуже великі жертви, але він мусів мати все, що лише його душа забажала.

Підчас загальною звінних бенкетів і оргій, в яких брали участь князі і його три вибрані товариші, князь Міхронський телефонічно видавав свої безглузді прикази, грозачи своїм підлеглим карою смерті на случай не виконання їх.

Представлений приказ князя перед його замордованню відносив ся до переведення інстуту при артилерійській кінноті й артилерії, разом около 10.000 людей, проти переважачої сили неприятеля, котрий крім того находив ся ще й на доглядній становищах. Вислід наступу була такий, що ціла його дивізія зістала знищена, 60% офіцирів повину в руки неприятеля, а 75% салдатів агітували на полі битви. Найбільшого дивізія Міхронського, котрий був повноочиний з царською родиною, замордовано.

Справи замордовано Віктора Шігорина, Круковорова і Шігорина є майже подібні до повнше наведеної. Також і в тім случаю Командант віддавали ся менше або більше шнштву і розпусті та в майже все підземелі ствані видавали розкази, платили за брав своїх війскових спосібностей життям соток тисяч мужиків. Маневри неопочатлих російських командантів були не лише голівним предметом дотенів французьких і англійських стратегій, але також часто голівною причиною трагедій, які потягали за собою втрату життя соток тисяч російських мужиків.

Також стверджено, що воєнний суд, хочати знайти виновників одного з тих брахачів, буде мусів засудити на шибеніці цілий полк за зраду. Давно практикований спосіб „терор за терор“ є й нині в уживанню війскових властей, коли розходиться ся о зданенне бутту серед війска.

Колі протест у містак проявлять ся у виді заворушенів і загальних страйків, а на селах у виді падежа стадол і збіжжя і наповненних золотом полдів, то в армії проявлять ся він у мордованню негідних генералів і без числа інших офіцирів.

(Князев 6/22)

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ НА ЖЕРТВІ ВІЙНИ!

Нехай не буде між нами нікого, який співчуваючи з долею наших братів в рідній країні, не поспішить би з підмогою на нещасний жертви війни. Не треба забути, що жертви війни є не тільки вояки, але й цивільні люди.

Всі викили вертвобів і гроші треба послати на адресу: Вов. Е. ВІСВІСІАК, 424 Van Buren St., Passaic, N. J. Чим і коли-небудь треба ви писувати таку: UKRAINIAN ALLIANCE OF AMERICA. Після волі вертвобів давати можна призначувати на слідуочі фонди: ФОНД ВДІВ І СИРІТ, ФОНД ЗАСЛАНИХ НА СМІРІ, І ФОНД СІТОВИХ СТРІЛЬЦІВ.

УКРАЇНСКА РАДА В АМЕРИЦІ.

Толстой предсказує революцію в Росії.

Граф Ілія Толстой, син покойного графа Льва Толстого, славного російського письменника, говорячи в „Бруклін Сівік Клоб“, в Брукліні, Н. Й., заявив, що по війні в Росії вийде революція.

„Участь 15 мільйонів селян на війні, а вслід за тим вивозувався їх в поліцію й історії, є найбільшійшою подією в російській державі — сказав Толстой. — Ті люди, повернувши з війни додому, будуть мати такі сильні впливи, з якими російське правительствове ніколи доси не стрічало ся.

„Основні до сього вже готові і ми вскорі побачимо наслідки сього. Усе нещастя селян (горічки) і замочення, спричинена підніжкою ціною з 50 копійок до 4 рублів денно, будуть чинниками, які дадуть почин до снейшних ідей і до кооперації низших класів. Треба сподівати ся, що се спричинить величезний суспільний переворот. Кожда місцевість довідатъ ся про суспільне життя других націй. Переворот в краю медведя вже майже наступив“.

Скінчивши свій реферат, граф І. Толстой звернувся до присутніх за просьбою, щоби йому давали зашти, а він буде на них відповідати.

Зараз репортер газети „Бруклін Ігл“ поставив йому ось-такі питання:

- Чи він вірить в лігу для вимушеного миру?
— Я не можу розуміти слів „вимушеної“ і „мир“ разом — відповів Толстой.
— Що після вашої думки був би сказав ваш покойний батько на случай виходу війни?
— Точні слова мого батька у відповід на таке питання були би: „Се є справа, якої ані держава ані правительств не може рішити. Се належить до індивідуальності. Коли ти не віриш у війну, то не бери кріса в свої руки“.

— Чи ваш батько був би проповідував відпорність до законів, навідаючи їх конфесію?

— Так, але не силою. Се була би відпорність, якої уживають ся при стрілі ліха — не сила, але любов.

Чоловік, котрий написав про одну „Очину в трех землях“, не в українській поетом. Наведений „Народовець“ написав звістий в „Галицькій поліграфії“ і віддав „Третяк“, а „Народовець“, уважаючи його за українського поета, робить тим подивує кривду нашому народові. Не поет він був ані патріот український, а попросту такий-самий виродиний син українського народу, яким є для народу польського гдадувати „Народовець“, Падеревський, Фрончак, Жихильський і інші.

Повесні стрічки „Народовець“ ми подасмо до відомо нашій суспільності не тому, щоби зазначити прихильність сеї польської газети до України. Протину, ми знаємо, що у відношенні до української справи кожда польська душа палахкотить огнем ненависті. Коли би редакція „Народовець“ була дійсно прихильна українському визволенню духом, то вона могла би виразно зазначити своє ставлення щодо України, і не похльдувало ся на слова „поета“ Третяка, котрий був слугую „неродильною“ Польщі, а не сином українського народу.

З біжучої хвилі.

В рубриці „То і оно“ календарівським поглядом „Народовець“ (ч. 7, з 15. лютого б. р.) містить такі упаві:

В українській тижневик „Свобода“ читаємо, що Союз Українців в Америці вивлав за посередництвом амбасади німецької й австро-турецької протест до тих же правительств проти влучення української землі до польської держави, а також проти ширшої автономії Галичини.

Чи і о скільки центральні держави прихильні ся до жадань України і будуть реагувати на їх протест, то покаже будучиність. Ми з точки спільних інтересів, які польських там українських, не стремляємся сепаратистичного народу, звязаного з нами від віків Люблінською Унією, похвалити не можемо.

Можна їх однак оправдати; колись творили окремішній нарід, мали окрему мову, окремі літератури, окремі звичаї, не певні претензії і жалі, менше з тим — оправдані чи ні. То всьо можна почитати яко обставини обшлякуючи у вирощі, який би на них вивдав померший їх поет, котрий сказав:

Одво Бю в Тройні святій, Як слава мовлять: Одво Отчизна в трих землях: Польща, Русь і Галич.

Але чим оправдати тих, котрі зродили з польських родичів на польській землі, записуючи себе до польської народності, позуючи на патріотів, а в порозам власної матері Вітчизни, раменами протесту старають ся притримати двері вікової звязки, замкненої на потрібні замки, щоби з неї не винустити бідою, а нібито так ними улюбленою невільній Польщі? Ліпші ті сини ухилили вже двері тої звязки і сини синами старають ся цілком ульнувати мученицю, а виродна зграя зрадників кричуть: Хоч вийдеши, ми не хочемо, щоби ти була цілком вільною. Заложимо тобі автономію кайдани, котрі помагасмо кувати в царській кузні!

Чим оправдати протести таких зрадників, як Падеревський, Фрончак, Жихильський і інші? Чому ж дивувати ся Українцям, що утруднюють нам незалежну працю, коли на нещастя цілі виродині брати парализують нашу ділу. Таж Українців є около 40 мільйонів і їх голос може багато польській справі шкодити. Але о скільки більше шкодить тій справі голос польських торговачів. Яке успішніше могли би ми працювати над освободженнм Вітчизни, коли би ми всі були оживлені одним духом, коли би межі нами не було зрадників.

Чим супроти того можемо осудити У. Крайнів за їх протест, мусимо мовчати. Бо кинув би нам в очі. Таж ми самі протестували проти вільності Вітчизни, лише отже, як відлучимо ся від вас, бо нам не усмихатъ ся російська автономія, ми хочемо цілком незалежної України. Ви дістали часті своїх земель і в кімсье то дару, того овноу зриваного зв'язку вільності рукою наших легіонів, пошанувати. Замість ту руку благословити, ви її гладите. Боїмо ся вас і не хочемо з вами унії, бо ми і себе і нас поново зародили би в московську неволю.

На перші два розділи ми відповімо уникшими словами, якими відповіли в ч. 20-ти „Свободи“ дитрійською „Лашинкові Польському“. Повторювати їх тут знова є злишне. На третій розділ скажемо шановному автору, що ми цілком притенюємо до Польщі в майже, але не хочемо тавно, аби Польщі мали якінебудь претензії і жалі до України. Нині претензії до чужого. Руки проч! Най кошній

